

Cestovní zpráva

World Library and Information Congress 72nd IFLA General Conference and Council

Seoul, Korea, 20-24 August 2006

Hlavní motto: „Libraries: Dynamic Engines for Knowledge and Information Society“

Jednání probíhala v moderním kongresovém a obchodním centru COEX.

1. Program sekce veřejných knihoven (IFLA Section for Public Libraries)

Prvé zasedání stálé komise pro veřejné knihovny se konalo v sobotu 19. srpna od 14,30 do 17,20 hod. Po úvodním přivítání všech členů a hostů se projednávaly hlavní body programu sekce a programu v průběhu světového kongresu. Těmi byly především:

- Public Libraries and the Democratic Process – diskusní skupina (21.8.)
šlo o zajímavou výměnu nejrůznějších názorů na roli knihoven v demokratickém procesu.
- TheBill & Melinda Gates Award (21.8.). V letošním roce cenu získala nepálská nevládní organizace Nepals Rural Education and Development (READ) organization z Kathmandu. Cena je provázena získáním 1 mil. dolarů.
- Public Libraries with Audiovisual and Multimedia (22.8.)
(Program digitalizace historie v ústním podání - Barcelona, zahrnoval tři podprojekty:
a) vytvořit fond z ústně tradovaných historek formou interview a následného zpracování,
b) Virtuální paměť – historie sousedství,
c) zkušenosti – z období 1931 – 1945. Cílem projektu bylo zapojit lidi - přemýšlet o historii a psát o ní. Veřejné digitální multimediální služby – Skotsko, Vybrané směry digitálních audiovizuálních služeb – Indie, Hudební a audiovizuální downloading v knihovně v Odense - Dánsko)
- Poster Session (22.8.)
- Divize III - Dynamic Libraries Creating the Future (23.8.)

(Vliv nových technologií na informační politiku v knihovnách – Indianapolis USA, Rozvoj dynamické sítě korejských veřejných knihoven - Sookmyung, Korea, Digitální gramotnost - občanská dovednost v informační společnosti – Tampere, Finland, Veřejné knihovny v Palestině).

Dalším zajímavým bodem byla prezentace Johna Lake, který navštívil jižní část Srí Lanky, oblasti zasažené živelnou pohromou tsunami. Prezentace se zúčastnila také Premila Gamage z Divize 8 a SLLA. Cílem cesty bylo navštívit školní a veřejné knihovny podporované programem obnovy Asociace knihoven Srí Lanky (SLLA) a dalšími.

(Přehled škod způsobený v knihovnách viz. www.nsf.ac.lk/). Cílem bylo rozvinout diskusi, jak by IFLA mohla pomoci SLLA s dalšími programy podpory pro knihovnický země.

Upozornit bych také chtěla na zajímavý materiál Guidelines for Babies zpracovaný Ivankou Stricevic za sekce Knihoven pro děti a mládež (Medvescak Public Library, Zagreb, kontakt ivankas@knjizmed.hr)

Závěrečné zasedání stálé komise se konalo v pátek 25. 8. od 8,30 hod. To se věnovalo především rekapitulaci stavu řešení projektů sekce, kterými jsou:

- Meeting User Needs http://www.ifla.org/VII/s8/proj/Mtg_UN-Checklist.pdf (kontakt Monika Medina Blanek), medinabm@diba.es
- IFLA/Unesco Public Library Guidelines for development Marketing and Translation Strategy, revidované vydání http://www.ifla.org/VII/s8/proj/s8_Guidelines_For_Development.pdf (kontakty Lake John, john.lake@corpoflondon.gov.uk a Barbara Gubbin, bgubbin@coj.net)
- Caterpillar project (kontakt Ian Stringer, ian.bmlg@hotmail.com)

Dále se projednával **strategický plán sekce pro období 2006–07:** <http://www.ifla.org/VII/s8/annual/sp08.htm>

Hlavními programovými cíli jsou:

- zvyšování kvality služeb ve veřejných knihovnách cestou definování standardů, rozvoj doporučení, dokumentace a prezentace nejlepší zkušenosti
- propagace doporučení na konferencích a všech sekcích Divize III
- rozvoj a prezentace nejlepších zkušeností (Meeting Users Needs) na IFLANETU
- podporovat význam rozvoje profesních dovedností knihovníků
- obhajovat roli veřejných knihoven v demokratickém přístupu k informačním technologiím
- podporovat gramotnost rozvoj čtenářství a celoživotního vzdělávání
- podporovat spolupráci mezi knihovnami a ostatními paměťovými institucemi
- vytvořit rovnováhu mezi potřebami uživatelů a autorskými právy
- podporovat roli knihoven ve společnosti
- zvýšit počet členů sekce veřejných knihoven (ze stávajících 339 na 350)

Připravoval se také program pro světový kongres v Durbanu 2007 a předběžný program pro IFLA v Quebecu v roce 2008. Meziroční setkání stálé komise bude v únoru 2007 v Německu. Přednesena byla finanční zpráva a rozpočet sekce. Členové sekce také diskutovali kvalitu přednášených příspěvků, k řadě se kriticky vyjadřovali a navrhovali přísnější výběr. Sekce také považuje za nanejvýše důležité být v kontaktu se sekcí pro marketing.

Sekce veřejných knihoven vydává pro členy pravidelně Newsletter, který obsahuje novinky o veřejných knihovnách po celém světě. Je dostupný na IFLAnetu. Další informace o sekci jsou dostupné na www.ifla.org/VII/s8/index.htm .

2. Program kongresu (viz. <http://www.ifla.org/IV/ifla72/Programme2006.htm>)

byl jako vždy nabitý a mnoho přednášek, které byly v centru mé pozornosti se časově překrývalo, takže mnoho zajímavého nebylo možné osobně navštívit. Z jednotlivých programů, prezentací, diskusí a přednášek, které jsem dále navštívila, zmíním alespoň následující:

- zahajovací slavnostní ceremoniál (20.8.) proběhl za přísných bezpečnostních opatření. Byl barvitou a důstojnou přehlídkou korejské kultury, projevů a také retrospektivním průřezem všemi místy konání předchozích kongresů. Ve slavnostním programu vystoupili: Dr. Alex Byrne, prezident IFLA, Mr. Ki-Nam Shin, prezident národního organizačního výboru, Mr. Se-Hoon, primátor Seoulu. S hlavním projevem vystoupil Dr. Dae-Jung Kim, bývalý

prezident Korejské republiky. Zahajovací ceremoniál byl ukončen písní složenou pro tuto slavnostní příležitost – Guiding Our Dreams.

- slavnostní zahájení výstavy (20. 8.) – z mnoha stánků firem, knihoven a asociací mne zaujala např. bohatá prezentace korejské Národní knihovny, Japonské knihovnické asociace, nakladatelství Libraries Unlimited and Greenwood Publishing, firmy s technologiemi self check a mnoho dalších. Celkem na ploše pře 1200 m² se představilo 89 vystavovatelů
- speciální pozornost si zasloužilo také 85 panelových prezentací představujících mnoho zajímavých projektů. Zaujala mne zejména prezentace sekce marketingu a výherci ceny za marketing. První cenu získala veřejná knihovna ze Spijensisse v Holandsku za jednoduchou, ale efektivní marketingovou kampaň. Všem, kteří ještě nenavštívili knihovnu rozeslali pohlednice s jednoduchým sloganem „ Postrádáme tě“. Vyhodnotili také účinek této aktivity – tedy počet nových uživatelů knihovny. Druhé místo získala Suzanne Payette (členka stálé komise pro veřejné knihovny) z Quebecu za kampaň zaměřenou na malé děti a jejich rodiče během Týdne veřejných knihoven. Ti obdrželi přitažlivou nákupní tašku s propagačními materiály a pozornostmi pro děti - leporelo). Jako nejlepší byla vyhodnocena prezentace veřejné knihovny v Taipei na Thajvanu – Studie využívání veřejné knihovny bezdomovci.
- Libraries for Children (20.8.), mj. se zde příspěvky zabývaly vztahy mezi soukromými a veřejnými knihovnami, nezbytností průběžného tréninku knihovníků, nutností povzbuzovat uživatele k využívání alternativních forem knihoven – mobilní knihovny.
- Management knihovnických asociací (21.8.), jednání nepříliš početně navštívené, nicméně zde zazněly zajímavé příspěvky o aktivitách asociací ze zemí pro nás vzdálených (Indie, Lesotho, Malajzie). Inspirativní praxi podporující zviditelňování knihoven a asociací prezentoval tým Německé knihovnické asociace – příklady z Brém, Berlína, Drážďan. Jednání navštívil také prezident IFLA Dr. Alex Byrne, který zdůraznil význam publikování a prezentace aktivit asociací.
- Metropolitní knihovny (22.8.) .
- Prezident – Elect’s Plannig Session (22.8.) – World Summit on Information Society WSIS - „Libraries on the Agenda“ by Claudia Lux. Šlo o zajímavou formu práce. Diskuse nad tématy informační a komunikační technologie, dostupnost informací a role knihoven, role vlád a uživatelů knihoven probíhala v jednotlivých pracovních skupinách u kulatých stolů a následovala prezentace názorů skupin. Ve vystoupeních dále zazněly příspěvky Tuuly Haavisto, Finsko, IFLA koordinátorky WSIS, Danielle Mincio, Švýcarsko, Dušana Katuščáka, Slovensko a dalších) .
- Jednání členů národních asociací (22.8.)
- Management a marketing – knihovny a informační profesionálové v 21. století (23.8.)
- Služby knihoven pro multikulturní společnost (23.8.)
- Závěrečný ceremoniál (24.8.), mj. se zde tradičně představuje pořadatel příštího kongresu.
- Council (24.8.) – závěrečné jednání a hlasování delegátů. Na programu původně také ohlášené hlasování o podpoře kubánské rezoluce se nekonalo, protože byla ještě před jednáním stažena.

3. Odborná exkurze

Národní knihovna Korejské republiky (The National Library of Korea www.nl.go.kr)

➤ **z hlavních dat :**

Národní knihovna byla otevřena 15. října 1945, v roce 1982 byla zahájena automatizace knihovny, v roce 1988 byla otevřena nová budova knihovny, 28.června 2006 byla otevřena nová Národní knihovna pro děti a mládež, plán nové Digitální knihovny v roce 2002, stavba zahájena v prosinci 2005, předpokládané dokončení prosinec 2008.

➤ **statistické ukazatele (2005):**

roční rozpočet 67 210 513 (jednotka 1 000 won). 1000 won přibližně 1 US \$)

fondy : 5 906 632 sv.

uživatelé: 1 127 890

referenční služby: 190 105

➤ **organizační struktura:**

- Oddělení managementu a plánování (divize: pro všeobecné záležitosti, knihovní politiku a mezinárodní vztahy, výuková, podpora malých knihoven, informační technologie) .
- Oddělení knihovnických služeb (divize: akvizice a technické zpracování, veřejné služby, seriály, vládní publikace).
- Národní knihovna pro děti a mládež .

➤ **otvírací doba:**

9 – 18,00 hod, multimediální studovna 9 – 17,30 hod, noční knihovna 18 – 22 hod Národní knihovna pro děti a mládež : 9 – 18 hod.

S hlavní budovou Národní knihovny je spojena budova skladů a výukové centrum knihovny. V areálu před hlavní budovu je zahájena stavba nové Národní digitální knihovny, částečně zapuštěné v terénu.

V přízemí hlavní budovy Národní knihovny se nachází registrační hala s působivým interiérem „protkaným“ červenou stuhou, výstavní sál, informační služby, centrální výpůjční pult. Prostor je vybaven Self Book-Return Machine, který umožňuje nočním návštěvníkům vrátit knihy.

Provozován je RFID – základní informační systém. Návštěvníci si mohou při vstupu do knihovny vyzvednout jednoduchou průkazku nebo termínovanou průkazku.

V prvním patře je umístěno oddělení knihovní a informační vědy publikované v posledních pěti letech, jazykové literatury, speciální oddělení literatury vydané v Severní Koreji, literatura vydaná v zemích severovýchodní Asie (Japonsko, Čína, Rusko, Mongolsko). Jsou zde i speciální fondy publikované v Severní Koreji a dalších komunistických zemích a podléhají zvláštnímu režimu nakládání. Dále zde nalezneme literaturu o moderní historii Koreje publikované v zámořských zemích. Pozornost budilo zařízení (Real-Time Data Monitor), které poskytovalo mnoho statistických informací o aktuálním stavu fondu z kteréhokoliv oddělení v aktuálním čase. Data o obrátkovosti jednotlivých fondů jsou také využívány při budoucí akvizici.

Ve druhém poschodí se nalézá oddělení shromažďující vládní publikace, dokumenty mezinárodních organizací (newsletters, ročenky, výroční zprávy, statistiky, aktuální právní dokumenty, časopisy a další relevantní data). Dostupné jsou rovněž mikrofiše věnované americkou vládou a dary různých mezinárodních organizací. Dále je zde oddělení periodik s domácí i zahraniční produkcí, akademickými časopisy, ročenkami – poskytováno buď tištěné nebo na mikrofiších. Podobně je tomu oddělení novin, týdeníků, regionálních novin.

Ve třetím patře jsou umístěny humanitní vědy, korejské zdroje publikované v uplynulých pěti letech a zahraniční zdroje ve čtyřech uplynulých letech.

Ve čtvrtém poschodí se setkáme s digitálním multimediálním centrem. Toto centrum nabízí multimediální zdroje (LP, video, CD-ROM, DVD, DB search desk – domácí zahraniční časopisy). Na vyžádání můžete sledovat video, satelitní vysílání. Místa je možné rezervovat. Knihovna poskytuje také služby pro hendikepované a zařízení pro ně jsou přizpůsobena.

Páté patro ukrývá staré a vzácné tisky. Tento sál obsahuje kolem 260 000 starých knih. V uzamčených prosklených skříních jsou uloženy originály a zvláštní péče je dále věnována osobním darům.

V posledním **šestém patře** jsou umístěny diplomové a disertační práce z domácích i zahraničních universit.

Na závěr návštěvy Národní knihovny byly pro nás připraveny ukázky tradiční korejské kuchyně, podávané Korejkami v tradičních oděvech.

Národní knihovna pro děti a mládež je zcela nově otevřena (6/2006) a působí čistým světlým (dominuje žlutá barva) dojmem. Její struktura se nijak nevymyká ze standardu dobře vybavených moderních knihoven pro děti. Vyznačovala se přísnou disciplínou a místy jsem postrádala větší hravost, osobitost a přívětivost. (Přízemí – oddělení pro děti a cizojazyčná literatura pro děti, první patro multimedia a výstavní síň, druhé patro fondy pro mládež. Vysoce jsem cenila oddělení shromažďující výzkumné materiály – studie o dětech a mládeži, literatuře pro děti, metodické materiály na podporu a rozvoj čtení, informace o knihovnách pro děti v Korei i zahraničí, životopisy spisovatelů a další užiteční dokumenty). Ve třetím patře pak je umístěno auditorium, sál pro semináře, čítárna a diskusní místnost, sklady.

4. Kulturní události

Gala Recepce Ministra kultury a turismu (pondělí 21. 8.) - COEX

probíhala v „bílém“. Sál vybavený slavnostně oděnými bílými kulatými stoly se zanedlouho zaplnil do posledního místečka. V uvítacím proslovu k delegátům kongresu zaznělo z úst Mr. Myung-Gon Kim, ministra kultury a turismu mnoho pochvalných i děkovných slov stejně tak jako oprávněná hrdost na Koreu i její progresivně se vyvíjející knihovny. V dalších projevech vystoupili Dr. Alex Byrne, prezident IFLA a stále usměvavý a vtipný Mr.

Ki-Nam Shin, prezident Národního organizačního výboru. V kulturní části programu zazněly působivé melodie muzikálu Gokdu-byulcho. Po slavnostní večeři sestavené z nepřeborných lahůdek tradiční korejské kuchyně hostům zpestřil příjemný večer tanec.

Kulturní večer (úterý 22.8.) – Sejong Center for the Performing Arts

přinesl všem naprosto uchvacující zážitky. Pořadatelé se nejdříve museli utkat s úkolem přemístit několik tisíc delegátů do kulturního stánku – Sejong Center. Průjezd kolony autobusů večerním Seulem se odehrával za asistence policejního doprovodu. Samotná budova centra nepůsobila nijak zvlášť přívětivě právě pro svou velikost. Ale s prvními tóny večerního představení trochu neurčitě pocity končily. V neopakovatelné pestrobarevné škále temperamentu i teskných písní vystoupilo několik vynikajících národní tradičních korejských souborů. Atmosféra se dá jen stěží vypsát. Představení vyvrcholilo vystoupením Velkého korejského souboru bubnů, které bylo pastvou pro oči i sluch. Vynikající choreografie, ladné pohyby tanečnic, dynamika bubnů a pestrobarevné víření, to vše vytvořilo něco naprosto úžasného. Zážitky v nás doznívaly dlouho do noci.

Recepce primátora (středa 23.8.) – COEX

proběhla v uvolněnějším a méně formálním duchu a poskytla všem prostor k vzájemným setkáním a diskusím. Všechny přicházející i loučící se hosty provázel špalír dívek v tradičních úborech, které s uctívou úklonou hlasitě všechny pozdravovaly.

V průběhu celého kongresu vycházel každý den IFLA Express v jazykových mutacích, který aktuálně přinášel zprávy o nejzajímavějších událostech.

5. Závěrečná čísla

Kongresu se zúčastnilo téměř 3000 delegátů (dále ještě pře 400 jednodenních delegátů) ze 124 zemí světa. Nejpočetnější byla korejská delegace – 1 367, dále z USA 366, Číny 233, Japonska 228 a Ruské federace 90 delegátů. Z tohoto čísla se poprvé kongresu zúčastnilo 931 delegátů. S organizací pomáhalo 194 dobrovolníků. Zaznělo 424 příspěvků a prezentací, vystavovalo 89 firem. Vybrané příspěvky (34) byly simultánně tlumočeny do několika jazyků (čínština, korejština, angličtina, francouzština, španělština, němčina, ruština).

6. IFLA/WLIC 2007 , 2008

v roce 2007 se bude konat v **Durbanu v Jižní Africe 19. – 23. srpna. Motto – Knihovny pro budoucnost.** V roce 2008 v **kanadském Québecu 10. – 14. srpna. Motto – knihovny bez hranic.**

Přivezené materiály jsou k dispozici v sídle RV SKIP 09, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4.

Libuše Nivnická
předsedkyně RV SKIP 09
členka předsednictva VV SKIP

Brno, říjen 2006